

การวิเคราะห์โครงข่ายงานวงรอบของโครงการศึกษาโลกฝั่งขวา

ร้อยตรี พจ รัชทอง

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาวิศวกรรมสำรวจ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2526

ISBN 974-561-874-8

011066

I16639294

ANALYSIS ON EXISTING TRAVERSE NETWORKS
OF RIGHT BANK PHITSANULOK PROJECT

Second Lieutenant Pol Rakthong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the degree of Master of Engineering

Department of Survey Engineering
Graduate School

Chulalongkorn University

1983

ISBN 974-561-874-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การวิเคราะห์โครงข่ายงานวงรอบของโครงการศึกษาโลกฝั่งขวา
โดย	ร้อยตรี พล รัชทอง
ภาควิชา	วิศวกรรมสำรวจ
อาจารย์ที่ปรึกษา	นายสุทธิพงษ์ วิญญูประดิษฐ์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สวัสดิ์ชัย เกரியงไกรเพชร

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

ปณิศจิตต์ วัฒนกุล
.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประดิษฐ์ พูนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ปณิศจิตต์ วัฒนกุล
.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. วิชา จิวาลัย)

สม.ม.
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ยศ ลักษณะโกเศศ)

สุทธิพงษ์ วิญญูประดิษฐ์
.....กรรมการ
(นายสุทธิพงษ์ วิญญูประดิษฐ์)

สวัสดิ์ชัย เกரியงไกรเพชร
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สวัสดิ์ชัย เกரியงไกรเพชร)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การวิเคราะห์โครงข่ายงานวงรอบของโครงการศึกษาโลกฝั่งขวา
ชื่อนิพนธ์	ร้อยตรี พล รัชทอง
อาจารย์ที่ปรึกษา	นายสุทธิพงษ์ วิญญูประดิษฐ์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สวัสดิ์ชัย เกரியงกรเพชร
ภาควิชา	วิศวกรรมสำรวจ
ปีการศึกษา	2525

บทคัดย่อ

โครงข่ายวงรอบของโครงการชลประทานศึกษาโลกที่ใช้อยู่ได้จากการคำนวณปรับแก้ในระบบพิกัดฉากระนาบราบธรรมดา จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้มีความคลาดเคลื่อนสะสมแฝงอยู่

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์ที่จะนำวิธีการที่ศึกษามาใช้ในการคำนวณปรับแก้ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่มีความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด จึงได้นำวิธีการสี่เหลี่ยมแบบสมการเงื่อนไขมาใช้ในการคำนวณปรับแก้พร้อมกันทั้งโครงข่าย โดยได้ทดสอบกับข้อมูลของโครงข่ายวงรอบฝั่งขวาของแม่น้ำน่าน ซึ่งกลุ่มพื้นที่ในเขตจังหวัดศึกษาโลก สุโขทัย ศรีสัคร และนครสวรรค์ โดยใช้ค่าความต่างพิกัดระหว่างจุดร่วมที่อยู่ต่อเนื่องกันเป็นค่าสังเกตในแบบจำลอง จำนวนข้อมูลมีค่าสังเกต 80 ค่า จุดร่วมจำนวน 47 จุด และค่าบังคับ 13 ค่า การคำนวณปรับแก้ได้ทำทั้งในระบบพิกัดฉากระนาบราบธรรมดาและระบบทรานสเวอร์สเมอร์เคเตอร์ โดยได้กำหนดเงื่อนไขให้มีจำนวนจุดบังคับแตกต่างกัน 3 กรณี ในแต่ละกรณีมีจำนวนจุดบังคับ 13 จุด 2 จุด และจุดเดียวตามลำดับ

ผลจากการวิจัยพบว่า การคำนวณปรับแก้ในระบบทรานสเวอร์สเมอร์เคเตอร์ กรณีมีจุดบังคับ 13 จุด ให้ความถูกต้องทางด้านเงื่อนสูงกว่ากรณีอื่น และจุดบังคับเพียงจุดเดียวไม่เพียงพอที่จะบ่งชี้ผลของความคลาดเคลื่อนมีระบบที่แฝงอยู่ในแบบจำลองได้อย่างสมบูรณ์ นอกจากนี้ยังพบว่า จำนวนและตำแหน่งของจุดบังคับจะมีอิทธิพลต่อผลของการปรับแก้ ผลจากการวิจัยจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงการวางโครงข่ายวงรอบพร้อมทั้งวิธีการคำนวณปรับแก้ให้ดีขึ้น

Thesis Title	Analysis on Existing Traverse Networks of Right Bank Phitsanulok Project.
Name	2 nd Lt. Pol Rakthong
Thesis Advisor	Soottipong Winyoopradist
Thesis Co-advisor	Swatchai Kriengkraipet
Department	Survey Engineering
Academic Year	1982

ABSTRACT

The traverse coordinates of the Phitsanulok Irrigation Project were obtained using an assumption that the area was flat. This led to an accumulation of systematic errors in the coordinates currently in use.

The purpose of this thesis is to implement a better method for minimizing these errors. The least squares adjustment by condition equations method was chosen and the data from the right bank of Nan River covering Phitsanulok, Sukhothai, Phichit and Nakhon Sawan Provinces were used for the experiment. The increments of coordinates between the junction points were taken as observed values in the adjustment which consists of 80 observations and 47 parameters with 13 control points. The adjustment computation was carried out in two different systems: - simple plane coordinate and Transverse Mercator

coordinate systems. In each system, three types of control point distributions were used.

The results of different experiments showed that the adjustment in Transverse Mercator system using 13 control points yielded better accuracy than the others. Results of adjustment with different number of control points showed that single fixed point in the adjustment of traverse network was inadequate to reveal complete effects of the systematic errors inherited in the observed data. Finally, it was found that the accuracy was directly affected by the control point distribution. The result from this research could lead to the improvement of the traverse network planning and its adjustment.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กัทธิกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้อย่างสมบูรณ์ก็ด้วยความกรุณาของคณาจารย์ ภาควิชาวิศวกรรม-
สำรวจ ที่ให้คำปรึกษา แนะนำ รวมทั้งเอกสารต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งผู้เขียนขอขอบพระคุณ อาจารย์ สุทธิพงศ์ วิญญูประดิษฐ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สวัสดิ์ชัย
เกรียงไกรเพชร อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. วิชา จิวาฉัย และผู้ช่วยศาสตรา-
จารย์ ยศ ฉักชนโกเศศ ที่ได้ให้แนวทางในการเขียนและตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์นี้จนจบ

ขอขอบพระคุณ พันโท สมัคร สงวนเรือง และ กองสำรวจภูมิประเทศ กรมชล-
ประทาน ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลและประวัติความเป็นมาของโครงการ ขอขอบพระคุณ
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนการวิจัย ตลอดจนเจ้าหน้าที่ในกองสำรวจภูมิประเทศ
ทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงด้วยดี

ร้อยตรี พล รักษ์ทอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ผ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ฉ
รายการรูปประกอบ	ช
รายการสัญลักษณ์และความหมาย	ค
บทที่	
1. บทนำ	1
1.1 การชลประทาน	1
1.2 ความจำเป็นของงานสำรวจเพื่อการชลประทาน	2
1.3 ความสำคัญของปัญหา	3
1.4 วัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย	5
1.5 การรวบรวมข้อมูลและขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย	6
2. โครงข่ายวงรอบโครงการศึกษาโลก	7
2.1 งานวงรอบ	7
2.1.1 การแบ่งชั้นของงานวงรอบ	8
2.1.2 ความคลาดเคลื่อนในงานวงรอบ	10
2.1.3 วิธีคำนวณงานวงรอบ	17
2.1.4 การปรับแก้โครงข่ายงานวงรอบ	18

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2.2 โครงข่ายวงรอบโครงการพิษณุโลกฝั่งขวา	19
2.3 ระบบพิกัด	25
2.3.1 ระบบพิกัด Cassini	27
2.3.2 ระบบพิกัด Transverse Mercator	32
2.3.3 ความคลาดเคลื่อนทางมุมและระยะเมื่อคำนวณในระบบพิกัดจากระนาบราบ ธรรมดา	33
2.4 ข้อสมมุติฐานและวิธีการคำนวณปรับแก้	35
2.4.1 การปรับแก้ครั้งแรก	35
2.4.2 การปรับแก้โดยวิธีลีสท์สแควร์	36
3. ทฤษฎีการปรับแก้	40
3.1 คำนำ	40
3.2 การปรับแก้	40
3.3 หลักการของลีสท์สแควร์	41
3.4 เทคนิคของลีสท์สแควร์	43
3.5 การปรับแก้ด้วยลีสท์สแควร์โดยวิธีสมการเงื่อนไข	44
4. การจัดเตรียมข้อมูลและการคำนวณปรับแก้	47
4.1 การทอนค่าวัดลงบนพื้นโปรเจกชัน	47
4.1.1 ทิศทาง	47
4.1.2 ระยะ	50

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4.2 การคำนวณเบื้องต้น	52
4.3 การจัดเตรียมข้อมูลเพื่อการปรับแก้	53
4.4 การกำหนดน้ำหนักของค่าสังเกต	57
4.5 การคำนวณปรับแก้ด้วยวิธีสแควร์และการคำนวณเปรียบเทียบค่าพิสัยของ จุดร่วม	63
4.5.1 การสร้างสมการเงื่อนไข	63
4.5.2 การจัดแมทริกซ์สัมประสิทธิ์ของค่าสังเกต	65
4.5.3 การคำนวณค่าพิสัยของจุดร่วม	66
4.5.4 การคำนวณเปรียบเทียบค่าพิสัยของจุดร่วม	68
4.6 การคำนวณค่าพิสัยของหมวดหลักฐาน	69
5. การวิเคราะห์ทางสถิติหลังการปรับแก้	72
5.1 กล่าวนำ	72
5.2 การทดสอบค่าความแปรปรวนของน้ำหนักหนึ่งหน่วย	73
5.3 การทดสอบค่าเศษคงเหลือ	75
5.4 การวิเคราะห์ผลการปรับแก้	79
5.4.1 ระบบพิสัยจากธรรมชาติ	82
5.4.2 ระบบทรานสเวอร์สเมอร์เคเตอร์	82
5.5 การวิเคราะห์ความถูกต้องทางตำแหน่งของจุดร่วม	83
5.6 การเปรียบเทียบค่าพิสัยของจุดร่วม	88

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5.7 การคำนวณค่าที่กีดของหมวดหลักฐาน	91
5.8 การนำพิกัดที่ปรับแก้แล้วไปใช้งานของกรมชลประทาน	91
5.8.1 การสำรวจก่อสร้าง จัดรูปที่ดินและสำรวจรังวัดบันทึกหลักเขต	91
5.8.2 ใช้หาพิกัดจุดควบคุมภาพถ่ายทางราบ	92
6. ข้อเสนอแนะและข้อเสนอแนะ	99
6.1 ลักษณะการดำเนินการวิจัย	99
6.2 สรุปผลการวิเคราะห์	100
6.3 ข้อเสนอแนะ	101
6.4 ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย	104
เอกสารอ้างอิง	105
ภาคผนวก	
ก. โครงการชลประทานพิษณุโลก	109
ก.1 คำนวณ	109
ก.2 สภาพลำน้ำ	109
ก.3 ความเป็นมา	111
ก.4 โครงการชลประทานพิษณุโลก	113
ก.5 ผลประโยชน์ที่จะได้รับ	115
ข. การแปลงค่าพิกัด	116

สารบัญ (ต่อ)

ภาคผนวก	หน้า
ข.1 กล่าวนำ	116
ข.2 ความยาวโค้งเมริเดียน	117
ข.3 ทราบสแควร์สเมอร์เคเตอร์โปรเจกชัน	120
ข.4 ระบบพิกัด Cassini	123
ค. ข้อมูลที่นำมาใช้ในการปรับแก้	127
ง. ค่าพิกัดของจุดร่วม	138
จ. ค่าความต่างของจุดร่วมในกรณีต่าง ๆ	149
ฉ. ค่าพิกัดของหมุดหลักฐาน	164
ช. ผลการทดสอบค่าเศษคงเหลือ	186
ซ. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและวงรีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของจุดร่วม ...	200
ประวัติ	213

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
2.1	12
2.2	13
2.3	14
2.4	22
2.5	23
2.6	34
2.7	38
4.1	60
4.2	64
5.1	76
5.2	78
5.3	87
5.4	96
ข.1	124
ค.1	128
ค.2	135
ง.1	139
ง.2	144

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
จ.1 ค่าความต่างของจุดร่วมในระบบพิกัดฉากระนาบราบธรรมดา	150
จ.2 ค่าความต่างของจุดร่วมในระบบทรานสเวอร์สเมอร์เคเตอร์	153
ฉ.1 ค่าพิกัดเดิมและค่าที่คำนวณใหม่ของหมุดหลักฐาน	165
ช.1 การทดสอบค่าเศษคงเหลือระบบพิกัดฉากธรรมดากรณี 1	187
ช.2 การทดสอบค่าเศษคงเหลือในระบบ TX: กรณีที่ 1	192
ซ.1 ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของจุดร่วมในระบบพิกัดฉากธรรมดา	201
ซ.2 ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของจุดร่วมในระบบทรานสเวอร์สเมอร์เคเตอร์.	204

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการรูปประกอบ

รูปที่	หน้า
2.1 ตัวอย่างเส้นวงรอบ	8
2.2 โครงข่ายงานวงรอบชั้นที่ 1 และชั้นที่ 2 โครงการพิชฌุโลก	21
2.3 แสดงโครงข่ายวงรอบคลุมพื้นที่โครงการ	26
2.4 Orthogonal Spherical Coordinates	28
2.5 การคำนวณพิกัดทรงกลม	32
4.1 ขั้นตอนการทอนค่า	47
4.2 การแก้ค่ามุมที่วัดได้	48
4.3 การทอนระยะ	50
4.4 การคำนวณ ΔN , ΔE	52
4.5 แสดงค่าสังเกตและพารามิเตอร์	55
4.6 วงรอบเส้น F แสดงการคำนวณหาค่าสังเกตที่ใช้ในการปรับแก้	56
4.7 ความคลาดเข้าบรรจบของเส้นวงรอบ	58
4.8 ความคลาดเคลื่อนจากการตั้งกล้องและที่หมายเล็ง	61
4.9 แสดงขั้นตอนการคำนวณปรับแก้และการวิเคราะห์	71
5.1 วงรีความคลาดเคลื่อน	84
5.2 ผังของการขยายจุดควบคุมในแถบ	92
5.3 บล็อกภาพเตรียมสำหรับขยายจุดควบคุม	94
6.1 ความสัมพันธ์ระหว่าง ΔN และ ΔE	102
ก.1 โครงการชลประทานพิชฌุโลก	110
ข.1 Transverse Cylindric Projection	117

รายการรูปประกอบ (ต่อ)

รูปที่	หน้า
ข.2 ความยาวโค้งเมริเดียน	118
ข.3 Transverse Mercator Grid	120
จ.1 แสดงเวกเตอร์ความต่างของจุดร่วมที่ปรับแก้โดยวิธีลีสทส์แควร์กับค่าเดิม ในระบบพิกัดฉากระนาบราบธรรมดา	156
จ.2 แสดงเวกเตอร์ความต่างของจุดร่วมระหว่างกรณีที่ 2 กับกรณีที่ 1 ใน ระบบพิกัดฉากระนาบราบธรรมดา	157
จ.3 แสดงเวกเตอร์ของความต่างของจุดร่วมระหว่างกรณีที่ 3 กับกรณีที่ 1 ในระบบพิกัดฉากระนาบราบธรรมดา	158
จ.4 แสดงเวกเตอร์ความต่างของจุดร่วมที่ปรับแก้โดยวิธีลีสทส์แควร์กับค่าเดิม ในระบบทรานส์เวอร์สเมอร์เคเตอร์	159
จ.5 แสดงเวกเตอร์ความต่างของจุดร่วมระหว่างกรณีที่ 2 กับกรณีที่ 1 ใน ระบบทรานส์เวอร์สเมอร์เคเตอร์	160
จ.6 แสดงเวกเตอร์ความต่างของจุดร่วมระหว่างกรณีที่ 3 กับกรณีที่ 1 ใน ระบบทรานส์เวอร์สเมอร์เคเตอร์	161
จ.7 กราฟแสดงค่าความต่างของจุดร่วมในระบบพิกัดฉากระนาบราบธรรมดา	162
จ.8 กราฟแสดงค่าความต่างของจุดร่วมในระบบทรานส์เวอร์สเมอร์เคเตอร์	163
ช.1 แสดงค่าเศษคงเหลือจากการปรับแก้กรณีที่ 1	197
ช.2 แสดงค่าเศษคงเหลือจากการปรับแก้กรณีที่ 2	198
ช.3 แสดงค่าเศษคงเหลือจากการปรับแก้กรณีที่ 3	199

รายการประกอบ (ต่อ)

รูปที่	หน้า
ช.1 วงรีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของจุดร่วมกรณีที่ 1 ในระบบพิกัดฉาก ธรรมดา	207
ช.2 วงรีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของจุดร่วมกรณีที่ 2 ในระบบพิกัดฉาก ธรรมดา	208
ช.3 วงรีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของจุดร่วมกรณีที่ 3 ในระบบพิกัดฉาก ธรรมดา	209
ช.4 วงรีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของจุดร่วมกรณีที่ 1 ในระบบทรานสเวอร์- สเมอร์เคเตอร์	210
ช.5 วงรีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของจุดร่วมกรณีที่ 2 ในระบบทรานสเวอร์- สเมอร์เคเตอร์	211
ช.6 วงรีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของจุดร่วมกรณีที่ 3 ในระบบทรานสเวอร์- สเมอร์เคเตอร์	212

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการสัญลักษณ์และความหมาย

สัญลักษณ์	ความหมาย
A	อะซินุทีย้ออกเซ็ค
a	กึ่งแกนยาวของวงรี
b	กึ่งแกนสั้นของวงรี
E	ค่าก้ดในแนวแกน X หรือค่า Easting
e^2	1st Eccentricity
e'^2	2nd Eccentricity
f	Polar Flattening, $f = \frac{a - b}{a}$
H_0	Null Hypothesis
J	Junction Point, จุดร่วม
H_1	Alternative Hypothesis
Hm	ความสูงเฉลี่ยจากผิวระดับน้ำทะเลปานกลาง
k	Scale Factor, $k = \frac{S}{S_0}$
M	รัศมีความโค้งของพื้นหลักฐานในแนวเมริเดียน $M = \frac{a(1 - e^2)}{(1 - e^2 \sin^2 \phi)^{3/2}}$
N	รัศมีความโค้งของพื้นหลักฐานในแนวตั้งฉากกับเมริเดียน $N = \frac{a}{(1 - e^2 \sin^2 \phi)^{1/2}}$, ค่า worthing
\bar{N}	ความต่างระหว่างพื้นหลักฐานกับพื้นผิวออยด์ (Undulation)
R_m	รัศมีความโค้งปานกลางของพื้นผิวสเฟียรอยด์, $R_m = \sqrt{MN}$

สัญลักษณ์	ความหมาย
S	ระบอบนพินโปรเจกชัน
S_0	ระบอบนพินลเพียรอยด์
X	ค่าพิกัดในแนวแกนอน, ค่า Easting
Y	ค่าพิกัดในแนวแกนตั้ง, ค่า Northing
B	สัมประสิทธิ์แมทริกซ์ของค่าสังเกต
K	เวกเตอร์ของ Lagrange Multipliers
\hat{L}_a	เวกเตอร์ค่าปรับแก้ของค่าสังเกตหลังการปรับแก้
L_b	เวกเตอร์ของค่าสังเกตที่กำหนดให้
M	Normal Matrix
n_0	จำนวนน้อยที่สุดของตัวแปรอิสระที่จะพรรณาแบบจำลอง
n	จำนวนค่าสังเกต
P	แมทริกซ์น้ำหนักของค่าสังเกต
$Q_{\hat{L}_a}$	โคแฟกเตอร์แมทริกซ์ของค่าสังเกตที่ปรับแก้แล้ว
Q_{L_b}	โคแฟกเตอร์แมทริกซ์ของค่าสังเกตก่อนปรับแก้
r	ลำดับชั้นของความเป็นอิสระ หรือ Redundancy
u	จำนวนหารามิเตอร์
V	เวกเตอร์ของเศษคงเหลือ
W	เวกเตอร์ของค่าคลาดบรรจบ (misclosure)
Σ_{L_b}	แมทริกซ์ความแปรปรวนของค่าสังเกต
$\Sigma_{\hat{L}_a}$	แมทริกซ์ความแปรปรวนของค่าสังเกตหลังการปรับแก้
σ_0^2	A priori variance of unit weight

สัญลักษณ์

ความหมาย

$\hat{\sigma}_0^2$	A posteriori variance of unit weight
σ	ควมเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)
α	ระดับนัยสำคัญ (Significant Level)
χ^2	การแจกแจงไคสแควร์
ϕ	ละติจูด
λ	ลองจิจูด
α	Projected Geodetic Azimuth (T)
β	Plane Azimuth (t)
γ	Convergence of Meridian
δ	การเบี่ยงเบนของเส้นกึ่งในแนวเมริเดียน
η	การเบี่ยงเบนของเส้นตั้งในแนวตั้งฉากกับ เมริเดียน หรือ Ordinate of Curvature

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย